

ต้องรับผิดชอบข้อตกลง หากคำประกันการเข้าทำงาน

บทนำ

วันนี้ผู้เขียนขอแนะนำเสนอบทความกรณีข้าราชการ หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ คำประกันบุคคล เพื่อเข้าทำงานกับหน่วยงานของรัฐ อาจเพราะเหตุผลบุคคลที่ตนคำประกันเป็นเพื่อน ญาติ หรือบุคคลที่ตนไว้วางใจ ซึ่งหากบุคคลที่ตนคำประกันได้กระทำการทุจริตต่อหน้าที่ก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงต่อหน่วยงานแล้ว ผู้คำประกันย่อมไม่อาจปฏิเสธความรับผิดชอบได้ ซึ่งบทความที่จะนำเสนอนี้ถือเป็นบทความที่น่าสนใจ เนื่องจากหากมีกรณีดังกล่าวเกิดขึ้น เจ้าหน้าที่ของรัฐ จะได้นำความรู้จากบทความนี้ไปประกอบการตัดสินใจ ผู้สนใจสามารถศึกษาได้จากบทความดังที่จะนำเสนอนี้ จึงหวังเป็นอย่างยิ่งว่าบทความนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้อ่านไม่มากก็น้อย

หลักการและเหตุผล

ข้าราชการบางท่านอาจจำเป็นต้องคำประกันบุคคลที่ตนเองรู้จักไม่ว่าจะมีฐานะเป็นญาติ เพื่อน หรือบุคคลที่ตนเองไว้วางใจ เพื่อเข้าทำงานในหน่วยงานราชการ เนื่องจากบางหน่วยงานการจะรับบุคคลใดเข้าทำงาน ในตำแหน่งพนักงานราชการ พนักงานจ้างตามภารกิจ หรือพนักงานจ้างทั่วไป บุคคลที่จะสามารถคำประกันการทำงานได้ จะต้องเป็นบุคคลที่รับราชการ จึงจะสามารถคำประกันการเข้าทำงานของบุคคลดังกล่าวได้ หากบุคคลที่ข้าราชการท่านนั้นได้คำประกันการเข้าทำงานกระทำการทุจริตต่อหน้าที่ก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรง ข้าราชการท่านนั้นย่อมไม่สามารถปฏิเสธความรับผิดชอบได้ ย่อมต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายในฐานะลูกหนี้ร่วม ตามที่ตนได้คำประกันบุคคลนั้นไว้ ซึ่งหวังว่าบทความที่นำเสนอต่อไปนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อผู้อ่านเพื่อใช้ประกอบการพิจารณาก่อนที่จะตัดสินใจคำประกันบุคคลใด

วัตถุประสงค์

เพื่อให้บุคลากรในองค์กรใช้เป็นแนวทางในการใช้ดุลพินิจ พิจารณาตัดสินใจหรือบุคคลทั่วไปที่สนใจเข้ามาศึกษาข้อมูลดังกล่าว

เนื้อเรื่องบทความ

นายเอก (ผู้ฟ้องคดี) เป็นข้าราชการในสังกัดมหาวิทยาลัย ส. (ผู้ถูกฟ้องคดี) โดยได้สมัครเป็นสมาชิกกองทุนเงินสะสมสมทบของมหาวิทยาลัย ส. และได้ทำสัญญาคำประกันการเข้าทำงานของนาย ก. ในตำแหน่งลูกจ้างประจำ ในขณะที่นาย ก. ทำงาน ได้กระทำการทุจริตต่อหน้าที่อันจงใจให้เกิดความเสียหายต่อหน่วยงาน จึงต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่าย จำนวน ๑,๕๐๐,๐๐๐ บาท มหาวิทยาลัย ส. (ผู้ถูกฟ้องคดี) จึงมีคำสั่งไล่ นาย ก. ออกจากราชการและมีหนังสือให้ นาย ก. และนายเอก (ผู้ฟ้องคดี) ในฐานะผู้คำประกันร่วมกันรับผิดชอบค่าใช้จ่ายร่วมกันภายใน ๓๐ วัน แต่บุคคลทั้งสองมิได้ชำระเงินดังกล่าว จากนั้นนายเอก (ผู้ฟ้องคดี) ได้ยื่นหนังสือขอลาออกจากราชการ และได้ยื่นหนังสือเพื่อขอรับเงินสะสมสมทบของมหาวิทยาลัย ส. แต่มหาวิทยาลัย ส. (ผู้ถูกฟ้องคดี) ได้ระงับการเบิกจ่ายเงินดังกล่าว นายเอก (ผู้ฟ้องคดี) จึงได้อุทธรณ์คำสั่งดังกล่าว แต่คณะกรรมการผู้มีอำนาจวินิจฉัยอุทธรณ์ได้ยกอุทธรณ์

นายเอก (ผู้ฟ้องคดี) จึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองเพื่อขอให้ศาลมีคำสั่งให้มหาวิทยาลัย ส. (ผู้ถูกฟ้องคดี) ยกเลิกคำสั่ง โดยอ้างว่าสภามหาวิทยาลัยไม่มีอำนาจในการออกระเบียบเพื่อจัดการการจ่ายเงินสะสมสมทบซึ่งไม่ใช่ทรัพย์สินของผู้ถูกฟ้องคดี คำสั่งให้ระงับการจ่ายเงินสะสมสมทบจึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย

ศาลปกครองสูงสุดพิจารณาว่าตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรณมาริราช พ.ศ.๒๕๒๑ มาตรา ๑๕ ให้อำนาจหน้าที่แก่สภามหาวิทยาลัยในการควบคุมดูแลกิจการทั่วไปของมหาวิทยาลัย โดยเฉพาะการจัดวางระเบียบเกี่ยวกับการเงินและทรัพย์สิน สภามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรณมาริราชจึงได้วางระเบียบมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรณมาริราช ว่าด้วยกองทุนเงินสะสมสมทบ พ.ศ.๒๕๒๖ เพื่อส่งเสริมการสะสมทรัพย์ สร้างความมั่นคงในชีวิตและครอบครัว สร้างขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน และเพื่อระดมทุนของมหาวิทยาลัย โดยข้อ ๑๑ กำหนดให้มหาวิทยาลัยมีอำนาจหักเงินกองทุนสะสมสมทบเพื่อชำระหนี้ ข้อผูกพันหรือความเสียหายที่มีหลักฐานว่าข้าราชการผู้เข้าร่วมกองทุนมีอยู่หรือก่อให้เกิดแก่มหาวิทยาลัยให้ครบถ้วนได้

นายเอก (ผู้ฟ้องคดี) ซึ่งได้อุทธรณ์คำสั่งของคณะกรรมการผู้มีอำนาจวินิจฉัยอุทธรณ์ว่ามหาวิทยาลัย ส. (ผู้ถูกฟ้องคดี) ไม่มีอำนาจระงับการจ่ายเงินกองทุนสะสมสมทบ เพราะเหตุตนได้คำประกันการทำงาน และผู้ที่คำประกันได้กระทำการทุจริตได้หรือไม่ ศาลปกครองสูงสุดได้วินิจฉัยว่าการออกระเบียบของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรณมาริราช ว่าด้วยกองทุนเงินสะสมสมทบ พ.ศ.๒๕๒๖ อยู่ภายในขอบเขตอำนาจของมหาวิทยาลัยและไม่ขัดแย้งกับพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรณมาริราช พ.ศ.๒๕๒๑ หรือความสงบเรียบร้อยของประชาชน การที่นายเอก (ผู้ฟ้องคดี) ได้สมัครเข้าเป็นสมาชิกของกองทุนเงินสะสมสมทบ และแสดงความประสงค์ส่งเงินสะสมเป็นรายเดือน โดยยินยอมให้มีการหักเงินได้รายเดือนเพื่อส่งเป็น เงินสะสม และยินยอมปฏิบัติตามระเบียบของมหาวิทยาลัยฯ ทุกประการ ประการสำคัญ คือ นายเอก (ผู้ฟ้องคดี) ได้ทำสัญญาคำประกันการทำงานของ นาย ก. โดยสัญญาว่า ถ้านาย ก. ได้กระทำการหรือดเว้นการกระทำใด ๆ หรือไม่ปฏิบัติตามสัญญาข้อหนึ่งข้อใด อันก่อให้เกิดความเสียหายแก่มหาวิทยาลัย ส. (ผู้ถูกฟ้องคดี) นายเอก (ผู้ฟ้องคดี) ยินยอมชดใช้ความเสียหายที่เกิดขึ้นทั้งหมดโดยร่วมรับผิดชอบนาย ก. อย่างลูกหนี้ร่วม ย่อมแสดงให้เห็นว่านายเอก (ผู้ฟ้องคดี) มีข้อผูกพันที่จะต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้แก่มหาวิทยาลัย ส. (ผู้ถูกฟ้องคดี) ดังนั้น การที่มหาวิทยาลัย ส. (ผู้ถูกฟ้องคดี) ระงับการจ่ายเงินกองทุนสะสมสมทบที่นายเอก (ผู้ฟ้องคดี) มีสิทธิได้รับจึงชอบด้วยกฎหมายแล้ว

สรุป

จากคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ. ๘๕๕/๒๕๕๕ ถือเป็นอุทธรณ์ที่ดีสำหรับข้าราชการท่านใด ที่จะตัดสินใจคำประกันบุคคลใดเข้าทำงาน หรือการคำประกันในเรื่องอื่น ๆ เนื่องจากตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ผู้คำประกันย่อมรับผิดชอบอย่างลูกหนี้ร่วมกับผู้ที่ตนคำประกัน ในกรณีการคำประกันบุคคลใดเข้าทำงาน ย่อมต้องหมายถึงการคำประกันในเรื่องของความประพฤติของบุคคลนั้น และยังเป็นกรการคำประกันความเสียหายที่เกิดจากการทำงานของบุคคลที่ตนเองได้คำประกันด้วย ซึ่งหากผู้ที่ตนคำประกันก่อให้เกิดความเสียหาย หน่วยงานที่ได้รับความเสียหายย่อมมีอำนาจที่จะใช้มาตรการบังคับตามเงื่อนไขหรือข้อผูกพันที่กำหนดในสัญญาคำประกัน

หมายเหตุ อ้างอิงคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ.๘๕๕/๒๕๕๕

จัดทำโดย ฝ่ายวินัยและส่งเสริมคุณธรรม
กองการเจ้าหน้าที่
องค์การบริหารส่วนจังหวัดสุรินทร์
ผู้เรียบเรียง นายจิรัฏฐ์ รอบรัตน์ นิติกรปฏิบัติการ

